

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо удосконалення процедури взаємного узгодження, процедури
попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях»

I. Визначення проблеми

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення процедури взаємного узгодження, процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях» (далі – проект акта) розроблено на виконання:

заходу 4 розділу 4.3.4(a)(iii) «Вирішення спорів: застосування процедури взаємного узгодження» розділу 4.3 «Податкова політика» Національної стратегії доходів до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р (далі – НСД), таблиці А.2 індикаторів виконання заходів НСД (операційний план реалізації стратегії);

пункту 414 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 11.02.2025 № 4228-IX;

завданню 241 плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.09.2025 № 1003-р.

Розроблення проекту акта зумовлено необхідністю забезпечення виконання міжнародних зобов'язань, взятих Україною після приєднання у січні 2017 року до Програми розширеного співробітництва в рамках Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР). Запропоновані у проекті акта зміни спрямовані на імплементацію стандартів Кроку 14 Плану дій BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), викладених у заключному звіті ОЕСР «Дія BEPS 14 щодо більш ефективних механізмів вирішення податкових спорів», оновленому в 2022 році.

Метою Кроку 14 Плану дій BEPS є забезпечення ефективного функціонування процедур взаємного узгодження як інструменту захисту прав платників податків у випадках, коли застосування норм національного податкового законодавства може суперечити положенням міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування.

Мінімальний стандарт Кроку 14 Плану дій BEPS вимагає від юрисдикцій, зокрема:

забезпечити доступ платників податків до процедури взаємного узгодження незалежно від того, чи скористались вони іншими засобами правового захисту;

вжиття усіх необхідних заходів для вирішення справи за процедурою взаємного узгодження з метою недопущення оподаткування, що суперечить положенням міжнародного договору;

проведення консультацій між компетентними органами держав, навіть у випадках, які не охоплюються положеннями договору.

Всі міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування передбачають право платників податків на подання заяви про розгляд справи за

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E007C0FE100](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [26.02.2025 17:10:38](#) по [24.02.2027 17:10:38](#)

Міністерство фінансів України

44020-03-3/33673 від 20.11.2025

процедурою взаємного узгодження.

Необхідний комплекс законодавчих норм для реалізації такого права впроваджено Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві». Зокрема, Податковий кодекс України (далі – Кодекс) доповнено статтею 108¹ «Порядок проведення процедури взаємного узгодження».

Відповідно до підпункту 108¹.1.1 пункту 108¹.1 статті 108¹ Кодексу особа, яка вважає, що в результаті дії або рішення контролюючого органу України або відповідного органу влади іншої країни вона піддається чи піддаватиметься оподаткуванню, що не відповідає положенням міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, має право звернутися із заявою про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження.

Зазначене положення Кодексу відповідає статті 25 «Процедура взаємного узгодження» або іншій аналогічній статті міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування.

Крім того, цією статтею встановлено порядок подання та розгляду заяв про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження, строки їх розгляду, підстави для відмови у прийнятті такої заяви (зокрема у разі розпочатого, але не закінченого оскарження в адміністративному або судовому порядку з тих самих питань, щодо яких подана заява); особливості проведення самої процедури взаємного узгодження, умови її припинення тощо.

Водночас поточна редакція Кодексу в частині проведення процедури взаємного узгодження не повною мірою відповідає Мінімальному стандарту Кроку 14 Плану дій BEPS і окремим положенням міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування, зокрема передбачає певні обмеження щодо доступу платників податків до цієї процедури, не гарантує виконання досягнутих домовленостей.

Іншою метою цього проєкту акта є підвищення ефективності податкового адміністрування процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях та усунення наявних прогалин у правовому регулюванні.

У міжнародній практиці процедура попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях розглядається як один з провідних інструментів забезпечення податкової визначеності, зменшення фіскальних спорів і мінімізації ймовірності подвійного оподаткування. Тому для платників податків оновлено процедуру попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, яка створює умови прогнозованого податкового навантаження, знижує ризики донарахувань, зменшує трансакційні витрати та сприяє стратегічному податковому плануванню.

Крім того, оновлена процедура попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях забезпечує зниження навантаження на контролюючі органи, підвищуючи якість податкового контролю та розподіл ресурсів.

Окрім того, останні зміни в положення пункту 39.6 статті 39 Кодексу, що

регулюють процедуру попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях вносились Законом України від 07 грудня 2017 року № 2245-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році», не враховують положення Настанов ОЕСР з трансфертного ціноутворення для мультинаціональних підприємств та податкових адміністрацій у редакції 2022 року.

Тому оновлена процедура попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, яка відповідає рекомендаціям ОЕСР у межах Плану дій BEPS (зокрема Кроку 14), передбачає покращення превентивних механізмів вирішення спорів у сфері трансфертного ціноутворення.

Слід зазначити, що метою процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях є надання платникам податків і податковим адміністраціям попередньої податкової визначеності, а також зменшення ризиків можливого подвійного оподаткування.

Проте односторонні договори попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях створюють ризики щодо того як юрисдикція, що є стороною договору про уникнення подвійного оподаткування, розглядатиме відповідну операцію, а також мають більший ризик щодо виникнення подвійного оподаткування у порівнянні з двосторонніми або багатосторонніми договорами.

Водночас договір попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях між платником податків та Державною податковою службою України (далі – ДПС), укладений на підставі домовленостей між ДПС та одним або декількома компетентними органами іноземних держав (тобто двосторонні або багатосторонні договори), є менш ризиковими та таким, що повною мірою відповідають принципу «витягнутої руки».

Тому низка юрисдикцій (Королівство Данія, Королівство Швеція, Федеративна Республіка Німеччина, Австралія, Канада, Республіка Колумбія, Республіка Корея, США, Гонконг (Китай) та інші) надають перевагу укладенню за результатами процедури узгодження двостороннього або багатостороннього договору попереднього узгодження ціноутворення і не пропонують платникам податків у своїй юрисдикції укладати односторонні договори. Крім того, у деяких юрисдикціях внутрішнє законодавство не дозволяє укладати обов'язкові договори безпосередньо з платниками податків, і тому договори можна укладати лише з компетентними органами юрисдикцій-партнерів за процедурою взаємного узгодження відповідно до умов договорів про уникнення подвійного оподаткування.

Отже, прийняття проєкту акта обумовлено необхідністю:

виконання Україною міжнародних зобов'язань, передбачених двосторонніми договорами про уникнення подвійного оподаткування;

приведення положень Кодексу у відповідність із загальновизнаними міжнародними стандартами, зокрема визначеними в звіті ОЕСР щодо реалізації Дії 14 Плану дій BEPS;

забезпечення податкової визначеності, передбачуваності та стабільності для

великих платників податків (далі – ВПП), а також зниження ризиків виникнення подвійного оподаткування;

створення ефективних механізмів врегулювання податкових спорів між компетентними органами України та інших держав;

підвищення довіри міжнародних інвесторів до податкової системи України та покращення інвестиційного клімату;

синхронізації національного законодавства з положеннями Розділу IV Настанов ОЕСР з трансферного ціноутворення для транснаціональних компаній і податкових адміністрацій з метою забезпечення єдності підходів до регулювання питань трансфертного ціноутворення.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Основними суб'єктами виконання вимог регуляторного акта є:

1) платники податків (фізичні і юридичні особи), які вважають, що в результаті дії або рішення контролюючого органу України (ДПС) або відповідного органу влади іншої країни вони піддаються чи піддаватимуться оподаткуванню, що не відповідає положенням міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, і у зв'язку з цим подають заяву до компетентного органу про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження;

2) ВПП – юридичні особи, які здійснюють контрольовані операції на дату подання заяви про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях перебувають на обліку в ДПС як ВПП;

3) контролюючі органи – ДПС.

Проектом акта вносяться зміни до Кодексу, якими запропоновано:

1. Щодо процедури взаємного узгодження:

структурувати порядок дій компетентного органу України (ДПС) під час розгляду заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження;

уточнити обсяг прав платника податків під час розгляду справи за процедурою взаємного узгодження, зокрема, передбачити право платника податків відмовитися від домовленостей, досягнутих компетентними органами за результатами розгляду справи;

уточнити перелік підстав для відмови особі в розгляді справи за процедурою взаємного узгодження, зокрема, виключити підставу, пов'язану з наявністю розпочатого, але не завершеного адміністративного або судового оскарження з тих самих питань, щодо яких подана заява;

уточнити перелік підстав для припинення процедури, зокрема, у випадку ненадання платником податків додаткових документів, інформації або обґрунтованих пояснень, запитуваних компетентним органом під час розгляду

справи;

визначити результати розгляду справи за процедурою взаємного узгодження (зокрема, досягнення домовленості компетентних органів про повне, часткове усунення оподаткування, що не відповідає положенням міжнародного договору, або про відсутність оподаткування, що не відповідає положенням міжнародного договору; відсутність домовленостей компетентних органів щодо вирішення справи; прийняття рішення про усунення оподаткування, що не відповідає положенням міжнародного договору про уникнення подвійного оподаткування, без залучення компетентного органу іноземної юрисдикції);

закріпити обов'язок виконання домовленостей, досягнутих компетентними органами і визнаних платником податків, незалежно від строків, встановлених Кодексом, якщо міжнародним договором про уникнення подвійного оподаткування не передбачено інше;

визначити порядок дій компетентного органу України (ДПС) у разі отримання повідомлення про відкриття справи за процедурою взаємного узгодження в іноземній юрисдикції за участі України;

встановити послідовність застосування процедур взаємного узгодження та судового оскарження, зокрема врегулювати питання їх паралельного застосування або визначення пріоритетності на різних етапах розгляду справу.

2. Щодо попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях:

виключити можливість укладення договору, що має односторонній характер, між платником податків та ДПС;

надати можливість укладення договору про попереднє узгодження ціноутворення між платником податків та ДПС на підставі домовленості між ДПС та одним або декількома компетентними органами іноземних держав або їх уповноваженими особами (двосторонні або багатосторонні договори);

визначити поняття «критичних припущень», які підлягають погодженню ДПС та одним або декількома компетентними органами іноземних юрисдикцій або їх уповноваженими особами, резидентом (резидентами) якої (яких) є сторона (сторони) такої контрольованої операції, та платником податків;

визначити процедуру аналізу поданого платником податку звіту про виконання договору про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

надати можливість здійснювати опитування уповноважених осіб та/або працівників платника податків з питань дотримання договору про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях та аналізу відповідності фактичних обставин контрольованих операцій критичним припущенням;

визначити підстави для здійснення документальної позапланової перевірки у разі припинення або визнання нікчемним договору, якщо отримано інформацію, що може свідчити про невиконання (виконання) платником податків умов договору;

встановити терміни, в тому числі на подання ВПП заяви про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях до ДПС;

доповнити статтю 102 Кодексу новим пунктом щодо призупинення строку давності на будь-який період, протягом якого здійснюється процедура попереднього узгодження ціноутворення щодо операцій, зазначених у заяві про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

дозволити за згодою сторін поширити положення договору попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях додатково на звітні (податкові) періоди, які передують періоду, в якому подана заява про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях.

Врегулювання зазначених питань не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки такі акти містять положення, що не відповідають Мінімальному стандарту Кроку 14 Плану дій BEPS і окремим положенням міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування.

Альтернативний регуляторний акт для вирішення даної проблеми відсутній.

II. Цілі державного регулювання

Цілями прийняття зазначеного проєкту акта є:

удосконалення правового механізму процедури взаємного узгодження та процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

приведення положень податкового законодавства України у відповідність до рекомендацій ОЕСР, зокрема передбачених стандартів Кроком 14 Плану дій BEPS;

усунення ризиків подвійного оподаткування відповідно до положень чинних міжнародних договорів України;

забезпечення податкової визначеності у питаннях трансфертного ціноутворення;

запобігання виникненню податкових спорів щодо трансфертного ціноутворення;

врахування положення Настанов ОЕСР з трансфертного ціноутворення для мультинаціональних підприємств та податкових адміністрацій у редакції 2022 року у частині застосування процедури попереднього узгодження ціноутворення.

Поставлені цілі досягаються виключно шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення процедури взаємного узгодження, процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях».

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити ситуацію без змін (залишити чинне регулювання). Зазначений спосіб неприйнятний та не забезпечить поставлених цілей регулювання.
Альтернатива 2	Прийняти проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення процедури взаємного узгодження, процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях».

Примітка: інших альтернативних способів досягнення основної мети, ніж прийняття зазначеного регуляторного акта, не існує.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Неприйняття проєкту акта: 1) призведе до збереження низького рівня ефективності механізмів урегулювання податкових спорів у рамках міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування; 2) залишить неврегульованим порядок дій компетентного органу України (ДПС) у разі отримання повідомлення про відкриття справи за процедурою взаємного узгодження в іноземній юрисдикції за участю України; 3) залишить високий ризик щодо виникнення подвійного оподаткування у разі збереження можливості укладання одностороннього договору попереднього узгодження ціноутворення; 4) залишить необхідність нести витрати: - ВПП – на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях для заключення одностороннього договору про попереднє узгодження ціноутворення (далі – заява щодо попереднього узгодження ціноутворення), та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування; - компетентному органу – на

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
		проведення процедури узгодження на підставі заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення; 5) залишить складною і непрозорою процедуру узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, що в свою чергу не буде стимулювати ВПП до використання такої процедури.
Альтернатива 2	Прийняття проєкту акта забезпечить: 1) удосконалення правового механізму процедури взаємного узгодження та процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; 2) приведення положень Кодексу у відповідність до рекомендацій ОЕСР, зокрема стандартів Кроку 14 Плану дій BEPS і положень міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування; 3) зменшення ризиків щодо можливого подвійного оподаткування шляхом виключення можливості укладання одностороннього договору про попереднє узгодження ціноутворення; 4) відсутність необхідності нести витрати: - ВПП – на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування; - компетентному органу – на проведення процедури узгодження на підставі заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення; 5) спрощення і прозорість процедури узгодження ціноутворення у контрольованих операціях та стимулювання ВПП до використання такої процедури, відсутність спорів в майбутньому.	Витрати, пов'язані із виконанням вимог регуляторного акта, нестимуться контролюючим органом (ДПС) в межах затвердженого кошторису. Основні витрати держави пов'язані з опрацюванням фахівцями апарату ДПС заяв у справі за процедурою взаємного узгодження та про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях можуть скласти 21 120 год./рік. в тому числі заяв: - у справі за процедурою взаємного узгодження: За попередніми розрахунками річні витрати на опрацювання фахівцями апарату ДПС 1 заяви суб'єкта господарювання орієнтовно становитимуть 240 (годин) * 1 (1 раз на рік) = 240 год./рік. У вартісному еквіваленті з розрахунку мінімальної погодинної оплати праці – 48,00 грн/год.: $240 \text{ (години)} * 48,00 \text{ грн/год.} = 11\,520,00 \text{ грн/рік.}$ - про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях: За попередніми розрахунками річні витрати на опрацювання фахівцями апарату ДПС 1 суб'єкта господарювання орієнтовно становитимуть 200 (години) * 1 (1 раз на рік) = 200 год./рік. $200 \text{ (години)} * 48,00 \text{ грн/год.} = 9\,600,00 \text{ грн/рік.}$

Примітка: витрати можуть збільшуватися у разі надсилання додатково документів тощо.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Під дію регулювання проєкту акта в частині процедури взаємного узгодження попадатимуть платники податків фізичні особи, які вважають, що внаслідок дії або рішень контролюючого органу України (ДПС) або відповідного органу влади іноземної держави вони піддаються чи піддаватимуться оподаткуванню, що не відповідає положенням міжнародного договору України. У таких випадках зазначені платники податків мають право подати заяву до компетентного органу України (ДПС) для розгляду справи за процедурою взаємного узгодження. Через індивідуальний характер виникнення таких податкових спорів визначити точну кількість платників податків-фізичних осіб, які звертатимуться із заявами про проведення процедури взаємного узгодження і підпадатимуть під дію регулювання проєкту акта, неможливо. Водночас з огляду на поточний стан справ, орієнтовна прогнозована кількість платників податків, які щороку звертатимуться із заявами про проведення процедури взаємного узгодження, становить до 10 осіб.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Неприйняття проєкту акта призведе до: 1) обмеження доступу до процедури для платників податків (фізичних осіб), які одночасно скористались іншими засобами правового захисту (адміністративним або судовим оскарженням); 2) виникнення непорозумінь між платниками податків та компетентним органом України (ДПС) щодо порядку ініціювання, розгляду та завершення справи за процедурою взаємного узгодження; 3) виникнення додаткових фінансових витрат громадян на юридичний супровід ініціювання розгляду справи за процедурою взаємного узгодження. Витрати, спричинені відсутністю нормативно-правового акта, яким удосконалюється порядок розгляду справи за процедурою взаємного узгодження, визначити неможливо.
Альтернатива 2	Прийняття проєкту акта забезпечить: 1) платникам податків (фізичним особам) право на ефективний захист своїх інтересів, надавши доступ до процедури взаємного узгодження незалежно від	Відсутні

	реалізації права на адміністративне чи судове оскарження; 2) мінімізує ризик непорозумінь між платниками податків та компетентним органом України (ДПС) завдяки чіткому визначенню порядку дій, прав і обов'язків сторін під час подання, розгляду та вирішення справи за процедурою взаємного узгодження. Унаслідок цього громадяни матимуть змогу уникнути додаткових фінансових витрат, пов'язаних із вирішенням податкових спорів.	
--	---	--

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання проєкту акта в частині процедури взаємного узгодження підпадатимуть платники податків, які вважають, що внаслідок дії або рішень контролюючого органу України (ДПС) або відповідного органу влади іноземної держави вони піддаються чи піддаватимуться оподаткуванню, що не відповідає положенням міжнародного договору України. У таких випадках зазначені платники податків мають право подати заяву до компетентного органу України для розгляду справи за процедурою взаємного узгодження. З огляду на індивідуальний характер виникнення таких податкових спорів, визначити точну кількість суб'єктів господарювання, у томи числі в розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств, які звертатимуться із заявами про проведення процедури взаємного узгодження і, відповідно, підпадатимуть під дію регулювання проєкту акта, є неможливим. Зазначена проблема має однаковий потенційний вплив на всіх суб'єктів господарювання незалежно від кількості найманих працівників та рівня доходу.

Щодо процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях.

Дія регулювання проєкту акта поширюється на платників податків юридичних осіб, що здійснюють контрольовані операції та на дату подання заяви про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях перебувають на обліку в контролюючому органі як ВПП.

Кількість платників податків (резидентів та нерезидентів), що підпадають під дію регулювання проєкта акта в частині попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, орієнтовно становитиме 600 платників.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Неприйняття проекту акта: 1) залишить обмеженим доступ до процедури для платників податків (суб'єктів господарювання), які одночасно скористались іншими засобами правового захисту (адміністративним або судовим оскарженням); 2) спричинить виникнення непорозумінь між платниками податків та компетентним органом України щодо порядку ініціювання, розгляду та завершення справи за процедурою взаємного узгодження, і як наслідок призводитиме до додаткових спорів, у тому числі в судовому порядку; 3) залишить високий ризик щодо виникнення подвійного оподаткування у разі збереження можливості укладання одностороннього договору попереднього узгодження ціноутворення; 4) залишить необхідність нести витрати: - ВПП – на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування; - компетентному органу – на проведення процедури узгодження на підставі заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення; 5) залишить складною і непрозорою процедуру попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, що не буде стимулювати ВПП до використання такої процедури.
Альтернатива 2	Прийняття проекту акта забезпечить: 1) платникам податків (суб'єктам господарювання) право на ефективний захист своїх інтересів, надавши доступ до процедури взаємного узгодження незалежно від реалізації права адміністративне чи судове оскарження; 2) мінімізує ризик непорозумінь між платниками податків та компетентним	Витрати суб'єктів господарювання, пов'язані з виконанням вимог регуляторного акта, спрямовуватимуться на оплату праці працівникам, відповідальним за виконання вимог регуляторного акта, заповненням та поданням до ДПС заяв у справі за процедурою взаємного узгодження та про попереднє узгодження ціноутворення у

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
	органом України (ДПС) завдяки чіткому визначенню порядку дій, прав і обов'язків сторін під час подання, розгляду та вирішення справи за процедурою взаємного узгодження; 3) істотне зниження ризиків щодо подвійного оподаткування шляхом виключення можливості укладання одностороннього договору про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; 4) відсутність необхідності для ВПП нести витрати на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування; 5) спрощення і підвищення прозорості процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, що стимулюватиме ВПП застосовувати процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях.	контрольованих операціях можуть скласти 3 600,00 год./рік. в тому числі заяв: - у справі за процедурою взаємного узгодження. За попередніми розрахунками річні витрати на підготовку фахівцями 1 заяви 1 суб'єкта господарювання становитимуть 40 (годин) * 1 (1 раз на рік) = 40 год./рік. У вартісному еквіваленті з розрахунку мінімальної погодинної оплати праці – 48,00 грн/год.: $40 \text{ (годин)} * 48,00 \text{ грн/год.} = 1\,920,00 \text{ грн/рік.}$ Сумарний обсяг витрат платника податків, який подаватиме заяву, в середньому за рік становитиме 1920,00 грн/рік. - про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях. За попередніми розрахунками річні витрати на підготовку фахівцями 1 заяви 1 суб'єктами господарювання становитимуть 35 (години) * 48,00 грн/год. = 1 680,00 грн/рік. Сумарний обсяг витрат платника податків, який подаватиме заяву, в середньому за рік становитиме 1 680,00 грн/рік.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	0 грн ¹
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які виникнуть внаслідок неприйняття регуляторного акта	

¹ Суб'єкти господарювання потенційно можуть нести витрати на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування, проте визначити розрахункові величини таких витрат не є можливим.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 2	(див. Додаток 1 до АРВ)
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта	24 720 грн/рік

Як зазначено вище, неможливо провести градацію суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання в частині процедури взаємного узгодження у розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств.

Водночас, виходячи з поточного стану справ, орієнтовна прогнозована кількість платників податків, які щороку звертатимуться із заявами про проведення процедури взаємного узгодження, становитиме до 10 суб'єктів господарювання, що входять до складу міжнародних груп компаній і мають статус великого платника податків.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір найбільш оптимального способу досягнення цілей полягає у визначенні найбільш ефективної альтернативи, що забезпечить максимальне поєднання вигод держави, суб'єктів господарювання та громадян з достатньо низьким рівнем регуляторного навантаження, водночас забезпечить належне виконання міжнародних договорів України та вимог міжнародних стандартів.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1 (чинне регулювання)	1	Альтернатива 1 унеможлиблює: 1) підвищення ефективності механізмів урегулювання податкових спорів у межах зобов'язань відповідно до міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування; 2) зниження ризику щодо виникнення подвійного оподаткування у разі збереження можливості укладання одностороннього договору попереднього узгодження ціноутворення; 3) зменшення витрат: - ВПП – на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування;

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
		- компетентного органу – на проведення процедури узгодження на підставі заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення; 4) спрощення та підвищення прозорості процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; 5) виконання міжнародних зобов'язань, а також реалізацію програмних і стратегічних документів Уряду та Верховної Ради; 5) уникнення репутаційних ризиків для України як сторони двосторонніх міжнародних податкових угод.
Альтернатива 2 (прийняття регуляторного акта)	4	Альтернатива 2 дасть змогу: 1) підвищити ефективність механізмів врегулювання податкових спорів у межах зобов'язань відповідно до міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування; 2) створити передбачуваний, зрозумілий і ефективний механізм взаємодії між платниками податків, які ініціювали розгляд справи, компетентним органом України (ДПС) і іноземної держави; 3) забезпечити економію витрат робочого часу працівників контролюючого органу (ДПС) та суб'єктів господарювання за рахунок відсутності необхідності в додаткових роз'ясненнях вимог законодавства; 4) забезпечити виконання міжнародних зобов'язань, а також реалізацію програмних і стратегічних документів Уряду та Верховної Ради; 5) спростити і підвищити прозорість процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; 6) покращити імідж України як надійного та добросовісного партнера в міжнародних відносинах.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Неприйняття проєкта акта спричинить:	Альтернатива має найнижчу оцінку,

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Чинне регулювання		1) низьку ефективність механізмів врегулювання податкових спорів у межах зобов'язань відповідно до міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування; 2) виникнення непорозумінь між платниками податків та компетентним органом України щодо порядку ініціювання, розгляду та завершення справи за процедурою взаємного узгодження; 4) виникнення ризиків подвійного оподаткування у разі укладання одностороннього договору; 5) необхідність нести витрати: - ВПП – на подання заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення та витрати, спричинені спорами з питань подвійного оподаткування; - компетентному органу – на проведення процедури узгодження на підставі заяви щодо попереднього узгодження ціноутворення; - громадянам – на юридичний супровід ініціювання розгляду справи за процедурою взаємного узгодження; 6) продовження застосування складної та неефективної процедури узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; 7) невиконання міжнародно-правових зобов'язань; 8) погіршення іміджу України як ненадійного та недобросовісного партнера в міжнародних відносинах; 9) низький рівень довіри міжнародних інвесторів до податкової системи України.	оскільки не узгоджується із міжнародними зобов'язаннями України та не дозволяє виконати цілі державного регулювання, визначені у розділі II АРВ. У разі реалізації альтернативи 1 існує високий ризик негативного впливу на інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян (описані вище у відповідних таблицях впливу).
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного	Дає змогу повністю досягнути цілей	Основні витрати держави, що пов'язані з забезпеченням спроможності контролюючого органу (ДПС), будуть нести в межах	Найоптимальніша серед запропонованих альтернатив.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
акта	державного регулювання, визначених у розділі II АРВ	затвердженого кошторису. Для суб'єктів господарювання основні витрати передбачаються на оплату праці персоналу, при цьому залучення додаткових працівників для організації виконання вимог регуляторного акта не потребується (див. Додатки 1 та 2 до АРВ)	Прийняття проєкту акта забезпечить повне виконання цілей державного регулювання, визначених у розділі II АРВ. Реалізація альтернативи 2 матиме позитивний вплив на інтереси всіх суб'єктів регулювання (описані вище у відповідних таблицях впливу).

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Чинне регулювання	Альтернатива 1 не дає змоги досягнути цілей державного регулювання, визначених у розділі II АРВ. У разі реалізації альтернативи 1 існує високий ризик негативного впливу на інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян (описані вище у відповідних таблицях впливу).	Зовнішніми факторами впливу на ефективність дії чинного регулювання є: - оновлення міжнародних стандартів (зокрема настанов та рекомендацій ОЕСР); - неналежне виконання іноземними компетентними органами міжнародно-правових зобов'язань, взятих в рамках двосторонніх договорів про уникнення подвійного оподаткування.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Альтернатива 2 забезпечує повне виконання цілей державного регулювання, визначених у розділі II АРВ. Реалізація альтернативи 2 забезпечить максимальне поєднання вигод держави, суб'єктів господарювання та громадян з достатньо низьким рівнем регуляторного навантаження, при цьому забезпечить належне виконання міжнародних договорів України та вимог міжнародних стандартів. Реалізація альтернативи 2 матиме позитивний вплив на інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян (описані вище у відповідних таблицях впливу).	Зовнішніми чинниками, що можуть вплинути на ефективне виконання регуляторного акта, є: - оновлення міжнародних стандартів (зокрема настанов та рекомендацій ОЕСР); - неналежне виконання іноземними компетентними органами міжнародно-правових зобов'язань, взятих в рамках двосторонніх договорів про уникнення подвійного оподаткування.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Розв'язання визначеної в АРВ проблеми та реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проєкту акта, яким передбачено:

удосконалення правового механізму процедури взаємного узгодження та процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

приведення положень Кодексу у відповідність до стандартів Кроку 14 Плану дій BEPS і положень міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування;

забезпечення податкової визначеності у питаннях трансфертного ціноутворення;

унеможливлення виникнення подвійного оподаткування відповідно до положень чинних міжнародних договорів України;

врахування положення Настанов ОЕСР з трансфертного ціноутворення для мультинаціональних підприємств та податкових адміністрацій у редакції 2022 року щодо процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операцій.

Прийняття акта дозволить визначити чіткий і прозорий механізм взаємодії громадян, суб'єктів господарювання і держави, врегулювати правовідносини між платниками податків та ДПС як компетентним органом України.

2. Організаційні заходи впровадження проєкта регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити:

1) дії органів державної влади – погодити проєкт акта із заінтересованими центральними органами виконавчої влади; внести проєкт акта на розгляд Кабінету Міністрів України; забезпечити супроводження проєкту акта в Верховній Раді України та інформування громадськості про вимоги проєкту акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Мінфіну; розробити та затвердити підзаконні нормативно-правові акти, а саме: зміни до Порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1114, Порядку опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.08.2015 № 706 (у редакції наказу Міністерства фінансів України 17.03.2021 № 158), Порядку розгляду заяви (справи) за процедурою взаємного узгодження та вимог до заяви, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.12.2020 № 820;

2) дії суб'єктів господарювання та громадян – ознайомитися з вимогами нового регулювання (пошук та опрацювання закону в мережі Інтернет).

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати, пов'язані із виконанням вимог регуляторного акта, нестиме контролюючий орган (ДПС) в межах затвердженого кошторису.

Щодо витрат ДПС, пов'язаних з адмініструванням процесу виконання вимог регуляторного акта, немає необхідності в створенні нових робочих місць. Виконання обов'язків та функцій, пов'язаних із впровадженням проєкта регуляторного акта, буде покладено на наявних працівників в межах штатного розпису ДПС.

Розрахунок витрат суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва на виконання вимог проєкта акта наведено в додатку 1 до Аналізу регуляторного впливу.

Державним регулюванням не передбачено утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

М-Тест не проводився через те, що суб'єкти малого підприємництва не несуть додаткових витрат та будуть в однакових умовах з іншими суб'єктами господарювання.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта не обмежений конкретним періодом часу.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозована орієнтована загальна кількість суб'єктів регулювання, які можуть підпадати під вплив дії проєкта акта щодо:

процедури взаємного узгодження – до 10 платників податків на рік (суб'єктів господарювання та громадян);

процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операцій – 600 ВПП.

Показниками, які характеризують результативність дії регуляторного акта, є:

1) кількість заяв платників податків про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження, поданих компетентному органу України (ДПС);

2) кількість повідомлень компетентного органу України (ДПС) щодо результатів розгляду заяв, зокрема, про початок розгляду і про відмову в розгляді справи за процедурою взаємного узгодження;

3) кількість процедур взаємного узгодження, припинених компетентним органом України (ДПС);

4) кількість завершених справ за процедурою взаємного узгодження, які призвели до усунення оподаткування, що не відповідає положенням міжнародного договору про уникнення подвійного оподаткування;

5) кількість поданих заяв про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

6) кількість укладених двосторонніх та багатосторонніх договорів про попереднє

узгодження ціноутворення;

7) розмір коштів і час, що витратимуть платники податків з метою виконання вимог регуляторного акта;

8) рівень поінформованості суб'єктів виконання регуляторного акта із його основними положеннями.

Поінформованість суб'єктів виконання положень регуляторного акта щодо вимог проєкту акта є достатньою. Проєкт акта та інші документи розміщено на офіційному вебпорталі Мінфіну (<https://mof.gov.ua>). Після прийняття проєкт акта буде оприлюднено в установленому порядку.

Проєкт акта не може спричинити неочікувані результати, які б унеможливили позитивний ефект від його впровадження.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Результативність дії регуляторного акта буде проаналізовано за допомогою здійснення базового, повторного та періодичного відстеження.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено протягом другого року з дня базового відстеження, але не пізніше трьох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на три роки, починаючи із дня виконання заходів із повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Державною податковою службою України шляхом аналізу статистичних даних.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2025 року

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

№ з/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	—	—
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	—	—
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, зокрема:	3 600,00 грн	18 000,00грн
3.1	витрати на складання заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження 40 (годин) * 48,00 грн/год. = 1 920,00 грн/рік.	1 920,00 грн	9 600,00грн
3.2	витрати на складання заяви про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях 35 (години) * 48,00 грн/год. = 1 680,00 грн/рік.	1 680,00 грн	8 400,00грн
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	192 грн	960 грн
4.1	витрати на складання звіту про виконання договору про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях 4 (години) * 48,00 грн/год. = 192,00 грн/рік	192 грн	960 грн
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	—	—
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	—	—
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	—	—
8	Інше, гривень	—	—
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2 + 3+ 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	3 792,00 грн	18 960,00 грн
9.1	процедура взаємного узгодження	1 920,00 грн	9 600,00 грн
9.2	попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях	1 872,00 грн	9 360,00 грн
10	Кількість суб'єктів господарювання великого підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	130	650

№ з/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
10.1	процедура взаємного узгодження	10	50
10.2	попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях	120	600
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), гривень	243 840,00 грн	6 096 000,00 грн
11.1	процедура взаємного узгодження	19 200,00 грн	480 000,00 грн
11.2	попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях	224 640,00 грн	5 616 000,00 грн

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державна податкова служба України
(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедури	Вартість часу спів-робітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), грн
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання регулювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	440	48,00	1	130	1 267 200,00
7.1. Оплата праці представників контролюючого органу при реалізації процедури взаємного узгодження	240	48,00	1	10	115 200,00

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедури	Вартість часу спів-робітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), грн
7.2. Оплата праці представників контролюючого органу при реалізації процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях	200	48,00	1	120	1 152 000,00
Разом за рік	X	X	X	X	1 267 200,00
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	6 336 000,00

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації, на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.